

Ansvarsfördelning mellan allmänmedicin och barn- och ungdomsmedicin - Icke akuta sjukdomstillstånd hos barn och unga

Fastställd av Hälso- och sjukvårdsdirektören (HS 2021–00914) september 2021 giltigt till oktober 2023
Utarbetad av Regionalt programområde för barn och ungdomars hälsa och Primärvårdsrådet

Syfte

Att exemplifiera vårdnivå inom en rad icke akuta sjukdomstillstånd hos barn och unga och för att kunna stödja vårdgivaren i handläggning av patienterna.

Förändringar sedan föregående version

Förtydligande har gjorts under rubriken ”Barn och unga som placeras/vårdas utanför hemmet” vid komplicerade fall.

Utredning och behandling

Barn under 1 år behöver inte remiss till BUM (Barn och ungdomsmedicin) men ska i normalfallet i första hand vända sig till sin vårdcentral/BVC.

För barn över 1 års ålder och ungdomar sker bedömning och basal utredning på vårdcentral. Därefter bestäms om fortsatt handläggning skall ske på vårdcentral eller om patienten ska remitteras till BUM enligt nedanstående riktlinje, eller vid misstanke om annan allvarlig sjukdom.

Tillämpningen av riktlinjerna i detta dokument kan variera i lokala överenskommelser i enskilda fall. För stöd i bedömning av vårdnivå vid akut sjukdom åberopas [Regional medicinsk riktlinje - Akuta sjukdomstillstånd hos barn och ungdomar](#).

Vårdprocess och vårdnivå

Se tabell sidorna 2 och 3.

Innehållsansvarig

Jens Halldin, chefläkare, Närhälsan

Maja Berndes, regionområdeschef, Hälso- och specialistvård för barn och unga, Regionhälsan

Handläggning i normalfallet			
Tillstånd	Primärvård	Barn- och ungdomsmedicin	Riktlinjer och rekommendationer
Allergi, luftburen	Luftburen allergi där insatt behandling har god effekt.	Luftburen allergi, komplicerad	
Astma	Astma, utredning av barn från 12 års ålder och uppföljning av grad I-II som är stabil hos barn över sex års ålder, eller yngre efter överenskommelse.	Astma, utredning av alla under 12 år och uppföljning av alla över grad II eller enligt överenskommelse.	Astma hos barn, RMR
Barn och unga som placeras/vårdas utanför hemmet	Läkarundersökning enligt LVU. Hälsoundersökning inför/efter placeringsbeslut enligt lag.	Vid komplicerade fall där behov av barnspecialist kan finnas, bör primärvården konsultera BUM för ställningstagande till rätt vårdnivå	Samverkan för barns och ungas hälsa - överenskommelse mellan Västra Götalands kommuner och VGR Hälsoundersökningar av barn och unga, som vårdas utanför det egna hemmet (vregion.se)
Celiaki		Handläggs på BUM.	Celiaki hos barn, Nationellt kliniskt kunskapsstöd¹
Daginkontinens	Första bedömning och behandling enligt Rikshandboken (även för barn > 5 år)	Daginkontinens hos barn över 5 års ålder där handläggning på vårdcentral ej gett önskat resultat.	Urininkontinens hos barn, Rikshandboken
Enures	Första bedömning och rådgivning.	Enures hos barn över 6 års ålder där första rådgivning och åtgärder ej hjälpt.	Primär nokturn enures hos barn, Nationellt kliniskt kunskapsstöd
Diabetes		Utreds och följs enligt lokal riktlinje.	
Eksem	Eksem, okomplicerat, där insatt behandling har god effekt.	Eksem som ej svarat på behandling. Alternativt överväg remiss till hudmottagning.	Eksem omvårdnad, metod och behandling, ASTA
Epilepsi		Utreds och följs på BUM.	
Födoämnesintolerans	Födoämnesintolerans utan allvarliga reaktioner.	Komplicerad födoämnesintolerans och födoämnesallergi.	
Hjärtsjukdom		Handläggs på BUM.	Blåsljud hos barn, Nationellt kliniskt kunskapsstöd Bröstsmärta och hjärklappning hos barn, Nationellt kliniskt kunskapsstöd

¹ Nationellt kliniskt kunskapsstöd (NKK) är ett oberoende beslutsstöd för primärvården i hela landet.

Handläggning i normalfallet			
Tillstånd	Primärvård	Barn- och ungdomsmedicin	Riktlinjer och rekommendationer
Huvudvärk och andra smärttillstånd	Huvudvärk och smärttillstånd som är okomplicerad/ej funktionsnedsättande och där insatt terapi har god effekt.	Huvudvärk och smärttillstånd där insatt terapi ej har fullgod effekt.	Huvudvärk hos barn, Nationellt kliniskt kunskapsstöd Migrän hos barn, Nationellt kliniskt kunskapsstöd
Hälsoundersökning av: - adoptivbarn - asylsökande barn och unga - övriga berättigade under 18 år.	Hälsoundersökning av adoptivbarn, asylsökande barn och unga samt övriga berättigade under 18 år.	Remittering till barnmedicin kan ske vid späd ålder eller misstänkt komplex sjuklighet.	Hälsoundersökning, Vårdgivarwebben
Inflammatorisk tarmsjukdom (IBD)		Handläggs på BUM.	Diarré hos barn, Nationellt kliniskt kunskapsstöd
Misstänkt avvikande utveckling		Handläggs på BUM.	
Nefrit/nefros		Handläggs på BUM.	
Neuropsykiatri	Se RMR.	Se RMR.	Ansvarsfördelning mellan BUP, BUM och BU, RMR
Obstipation/enkopres	Obstipation som svarar på adekvat behandling.	Obstipation som ej svarar på behandling under minst 6 månader samt enkopres.	Förstoppning hos barn, Nationellt kliniskt kunskapsstöd
Reumatiska och immunologiska sjukdomar		Handläggs på BUM.	
Tillväxtrubbning		Handläggs på BUM.	Tillväxtrubbning hos barn, Nationellt kliniskt kunskapsstöd
Urinvägsinfektion (UVI)	Afebril UVI hos barn över ett års ålder.	Afebril UVI hos barn under 1 års ålder. Uppföljning av febril UVI 0–17 år.	Urinvägsinfektion hos barn, Nationellt kliniskt kunskapsstöd
Ätstörning	Se RMR.	Se RMR.	Ätstörningar, RMR
Övervikt och fetma	Övervikt ISO-BMI under 30 (obesitasgräns).	Fetma ISO-BMI över 30 eller barn under 4 år med en snabbt ökande övervikt.	Beslutsstöd övervikt/fetma, Vårdgivarwebben Fetma hos barn, Nationellt kliniskt kunskapsstöd